

HINDAMISE KORD

PROJEKT

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasium
Tõnismägi 14 õppekoht

Hindamise põhimõtted

1. Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Tõnismägi 14 õppekoha (edaspidi: *kooli*) hindamise korra eesmärk on selgitada miks, kuidas ja milliseid hindmeid pannakse õpilasele Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumis, mis on nende tähendus, kuidas toimub järelevastamine ja millistel tingimustel toimub gümnaasiumi lõpetamine.
2. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (PGS; RT I, 16.06.2016, 8) ja Gümnaasiumi riiklik õppekava (GRÕK; RT I, 29.08.2014, 21). Kooli õppekavas selgitatakse terviklikult nii seadusest tulenevaid hindamist puudutavaid kui kooli õppekava kokkuleppeid, mis täpsustavad või täiendavad riiklikke nõudeid.
3. Kool lähtub õppetöö korraldamisel, sh hindamisel kooli põhieesmärgist, milleks on pakkuda võimalust omandada heatasemeline üldkeskharidus õppija individuaalset arengut toetavas koolikeskkonnas.
4. Koolis toimub õpilase õpitulemuste hindamine selleks, et
  - 1) Anda kõigile osapooltele (õpilane, õpetaja, vanem, kool) infot selle kohta, kuidas edeneb õpilase õppimine võrreldes riikliku ja kooli õppekava eesmärkide ning õpilase enda stardipositsiooniga konkreetsel kursusel.
  - 2) Anda erinevas vormis tagasiside (hinne, sõnaline tagasiside) ja refleksiooni kaudu õpilasele (ja teistele osapooltele) pilt tema arengust kursuse läbimisel ja lõpus.
  - 3) Suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.
  - 4) Anda alus kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
5. Kool lähtub õppetöö, sh hindamise korraldamisel ja elluviimisel järgmistest põhimõtetest:
  - 1) Koolis toimuva õppetöö eesmärk on, et õpilane saavutab riiklikust ja kooli õppekavast tulenevad õpitulemused ja et kõik olulised osapooled on teadlikud tema saavutuse tasemest.
  - 2) Seda, kas õpilane on kursuse materjali omandanud, hindab ja tagasisidestab õpetaja kursuse sisule ja metoodikale ning õppekava eesmärkidele kõige sobivamal viisil kursuse kestel ja lõpus. Kontrolli sobivama viisi valib õpetaja. Õpilane hindab oma teadmisi, oskusi, hoiakuid ja arengut kursuse õpitulemuste saavutatuse suhtes kursuse vältel ja lõpus.
  - 3) Õpilase hindamine on individuaalne ning mõeldud näitama tema teadmiste ja oskuste taset hindamise hetkel, toetama tema arengut ja soovi õppida ja edasi õppida. Hinne ei ole karistus puudumise või halva käitumise eest.
  - 4) Õpilane sooritab tema teadmiste, oskuste ja vilumuste tõendamiseks vajalikud õpiülesanded (nt kontrolltööd) õigeaegselt, järelevastamine toimub erandkorras.

HINDED

6. Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Tõnismägi 14 õppekohas kasutatakse Gümnaasiumi riikliku õppekava põhikursuste hindamisel järgmist hindamisskeemi:
- 1) A (suurepärase) - tulemused vastavad täielikult õppekavas eeldatud õpitulemustele või ületavad neid.
  - 2) B (väga hea) - tulemused vastavad suures osas õppekavas eeldatud õpitulemustele.
  - 3) C (hea) - tulemused vastavad üldiselt õppekavas eeldatud õpitulemustele. Õpilase töös võib esineda puudujääke, kuid ei esine põhimõttelisi vigu.
  - 4) D (rahuldav) - tulemused vastavad osaliselt õppekavas eeldatud õpitulemustele, kuid võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkama saamisega edasisel õppimisel.
  - 5) E (nõrk) - tulemused on piisavad, et edasi õppida või kooli lõpetada, kuid hakkama saamisega edasisel õppimisel võib esineda raskusi.
  - 6) F (läbi kukkunud) - õpilane ei ole saavutanud eeldatavaid õpitulemusi või tema saavutatud tulemustes esineb olulisi ja/või põhimõttelisi puudusi.
Hindega "F" võib hinnata õpilase tööd ka siis, kui selle teostamise viis ei vasta õpetaja poolt antud tööjuhendile või töö tegemisel kasutatakse ebaausaid võtteid, nt mahakirjutamine, plagiaat vm. Sellisel juhul on tegemist kodukorra rikkumisega ning õpilasele võidakse rakendada kodukorra rikkumisel õpilasele rakendatavaid mõjutusmeetmeid (sh õpilase kooli nimekirjast välja arvamine).
7. Koolis kasutatakse valikkursuste hindamisel järgmist mitteeristavat hindamisskeemi:
- 1) AR (Arvestatud) - õpilane on saavutanud kursuse läbimiseks eeldatavad õpitulemused piisavalt kuni täielikult ehk tema tulemused vastavad eelmises punktis toodud hinnete A-F kirjeldusele.
  - 2) MA (Mittearvestatud) - õpilane ei ole saavutanud eeldatavaid õpitulemusi või tema saavutatud tulemustes esineb olulisi ja/või põhimõttelisi puudusi.
Hindega "F" võib hinnata õpilase tööd ka siis, kui selle teostamise viis ei vasta õpetaja poolt antud tööjuhendile või töö tegemisel kasutatakse ebaausaid võtteid, nt mahakirjutamine, plagiaat vm.
8. Kui õpitulemuste hindamisel (nt kontrolltöös) kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega "A" hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega "B" 80-89%, hindega "C" 70-79%, hindega "D" 60-69%, hindega "E" - 50-59%, hindega "F" 0-49%, hindega "AR" 50-100% ja "MA" 0-49%.
9. Koolis kasutatava hindamisskeemi viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted on järgmised:

Koolis kasutatav hinne	Teisendus viiepallisüsteemi
A (suurepärase)	5 (väga hea)
B (väga hea)	4 (hea)
C (hea)	4 (hea)
D (rahuldav)	3 (rahuldav)
E (nõrk)	3 (rahuldav)
F (läbi kukkunud)	2 (puudulik)

Kursusehinne

10. Kursusehinne on kokkuvõttev hinne, millega hinnatakse, kuivõrd on õpilane omandanud kursuse eesmärgiks olnud õpitulemused. Kursusehinde võib panna ühe kursust kokkuvõtva õpiülesande lahendamise põhjal saadud hinde või läbi terve kursuse kestva arengu kaardistamise ja hindamise tulemusena.
11. Kursusehinde aluseks olevad õpitulemused ja ainekursuse hindamise meetodika on kirjas kursuse ainekaardil ja õpetaja tutvustab neid kursuse alguses. Kursuse hindamise meetodikat võib kursuse kestel korrigeerida õpetaja ja õppegrupi omavahelisel kokkuleppel. Vastava kokkuleppe sõlmimisel arutatakse see enne rakendamist kooli õppejuhiga läbi.
12. Iga kursus lõpeb kursusehindegaga. Õpetaja kannab kursusehinde õppeinfosüsteemi kooli üldtööplaanis määratud ajaks, aga mitte hiljem kui 20 koolipäeva pärast kursuse lõppemist. Kui õpetaja ei saa mingil põhjusel kursusehinnet õppeinfosüsteemi kanda, teeb seda olemasoleva info põhjal kooli õppejuht.

Kooliastmehinne

13. Kooliastmehinne on gümnaasiumi lõpus igas aines ainekursuse kursusehinnetele tuginedes välja pandud [viiepallisüsteemis](#) koondhinne.
14. Kooliastmehinne väljendab õpitulemuste saavutatust õppeaines tervikuna. Kooliastmehinne ei ole kursuste hinnete keskmine, vaid näitab õpitulemuste saavutatust aine õpingute lõpus.
15. Kooliastmehinde kannab õppeinfosüsteemi õppeaine viimase kursuse õpetaja. Kui tekib olukord, et õpetaja ei saa hinnet õppeinfosüsteemi kanda, teeb otsuse hinde kohta ja kannab selle õppeinfosüsteemi kooli õppejuht.
16. Gümnaasiumi lõpetamiseks peavad kõik kooliastmehinded olema vähemalt rahuldavad ehk viiepallisüsteemis vähemalt hinne "3".

Hindamise korraldus

17. Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Tõnismägi 14 õppekohas lähtub ainekursuse hindamine eelkõige kursuse ülesehituse üldpõhimõttest: huvi - pühendumus - tulemus.
18. Kursuse algus on mõeldud kursuse olemuse ja õpitulemuste tutvustamiseks ning õpilastes huvi tekitamiseks. Pärast kursuse olemuse ja õpitulemuste tutvustamist kaardistatakse õpilase teadmised kursuse kohta, tema õpimotivatsioon ja huvi kursuse läbimise kohta. See toimub, kui kursusest on läbitud 20-30% kursuse mahust.
19. Kursuse keskel hinnatakse, kui hästi on õpilane saavutanud seni läbitud kursuse osa kohta käivad õpitulemused. Õpetaja kannab õpilase tulemuse õppeinfosüsteemi, kus see on õpilase arengu indikatsiooniks õpilasele, õpetajale, vanemale ja koolile. Hindamine võib olla sõnaline (kommentaar, selgitus jne) või kooli hindamisskeemist tulenev. Õpilase arengu mõõtmiseks sobiva viisi valib õpetaja, lähtudes kooli üldeesmärgist ja konkreetse kursuse taotletavatest õpitulemustest. Kursuse keskel näidatud tulemus (saadud hinne või kommentaar) ei pea olema kursusehinde osaks või selle mõjutajaks.
20. Kursuse lõpus toimub kokkuvõttev hindamine ehk kursusehinde väljapanemine. Kursusehinne koosneb kooli hindamisskeemile vastavast märgist (ehk hinne "A", "B" jne),

õpetaja lühikesest kommentaarist õpilase arengu kohta ja õpilase refleksioonist kursuse kui terviku ja selle kohta, kas ja kuidas on ta nõutavad õpitulemused saavutanud.

Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

21. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „läbi kukkunud” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks¹.
22. Kirjaliku või praktilise töö, suulise vastuse (esituse) ja/või praktilise tegevuse eesmärk on aru saada, kas õpilane on saavutanud kursusel (või selle osas) nõutavad õpitulemused. Järelevastamise või järeltöö sooritamise eesmärk ei ole sooritada „läbi kukunud” tööd uuesti, vaid tõendada, et õpilane on kursusel (või selle osas) nõutavad õpitulemused saavutanud. Tõendamise vormi ja aja määrab õpetaja kursuse alguses või lepib selle õpilasega kokku vastava vajaduse tekkimisel.
23. Kui õpilasel on kujunenud vajadus järele vastata mitmeid hindega „läbi kukkunud” hinnatud tulemusi (nt pikemaajalise haiguse või treeninglaagris viibimise tõttu), võib kool õppejuhi eestvedamisel koostada õpilasele individuaalse õppe plaani. Õppeplaani koostamisse kaasatakse õpilane ja õpetajad, vajadusel õpilasnõustaja. Alaealise õpilase puhul teavitatakse õpilase vanemat õppeplaani koostamisest, rakendamisest ja tulemustest.

Saavutamata õpitulemustega kursuste arvestamine õppekava läbimisel

24. Saavutamata õpitulemustega kursuste arvestamine õppeaasta lõpul toimub koolis süsteemi „4-6-8” alusel.
  - 1) Esimese õppeaasta lõpuks tohib õpilasel sel õppeaastal läbitud kursuste hulgas olla kuni neli kursust saavutamata õpitulemustega (ehk “F” või “MA”).
  - 2) Teise õppeaasta lõpuks tohib õpilasel kahel õppeaastal läbitud kursuste hulgas olla kokku kuni kuus kursust saavutamata õpitulemustega (ehk “F” või “MA”).
  - 3) Kolmanda õppeaasta lõpuks tohib õpilasel gümnaasiumis läbitud kursuste hulgas olla kuni kaheksa kursust saavutamata õpitulemustega (ehk “F” või “MA”).
  - 4) Saavutamata õpitulemustega (hinne “F” või “MA”) kursuste arv ei tohi ühelgi õppeaastal ühes õppeaines ületada 50% õppeaine selle õppeaasta kursuste arvust.

Kooli lõpetamise tingimused

25. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
  - 1) Kes on läbinud vähemalt 96 õppekavas ette nähtud põhi- ja valikkursust;
  - 2) Kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
  - 3) Kes on sooritanud eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (või viimasega võrdsustatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami);
  - 4) Kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
  - 5) Kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö (sh õpilasfirma).

---

¹ Gümnaasiumi riiklik õppekava [§ 17 lg 5](#).

Hinnete vaidlustamise kord

26. Kui õpilane leiab põhjendatult, et õpetaja hinnang tema õpitulemuste saavutatusele ei ole kooskõlas tema tegelike teadmiste ja oskustega (hinne on liiga kõrge või liiga madal), arutab ta hinnet õpetajaga. Vahendajana võib läbirääkimistesse kaasata ka Kaasamõtletaja, õpilasnõustaja ja või kooli juhtkonna liikme. Arutellu kaasatakse vajadusel ka õpilase vanem või seaduslik esindaja. Kui eesmärki ei saavutata, arutatakse probleemi järgmisel tasandil – kooli juhtkonnaga, õppenõukogus või hoolekogus.